Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 13 ta' Ġunju 2022
(OR. fr, en)

9760/22

ECOFIN 549
UEM 153
SOC 344
EMPL 226
COMPET 447
ENV 545
EDUC 217
RECH 340
ENER 256
JAI 810
GENDER 89
ANTIDISCRIM 69
JEUN 100
SAN 345

NOTA

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Nru dok. Cion:	9412/22 - COM(2022) 604 final
Suġġett:	Rakkomandazzjoni għal RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL dwar il-Programm Nazzjonali ta’ Riforma tal-2022 ta’ Ċipru u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta’ Stabbiltà tal-2022 ta’ Ċipru

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuż l-abbozz ta' Rakkomandazzjoni tal-Kunsill imsemmi hawn fuq, kif rivedut u maqbul minn diversi kumitati tal-Kunsill, abbażi tal-Proposta tal-Kummissjoni COM(2022) 604 final.

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2022 ta' Ċipru u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2022 ta' Ċipru

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tisħiħ tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet ta' baġit u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika[1], u b'mod partikolari l-Artikolu 5(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi[2], u b'mod partikolari l-Artikolu 6(1) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew,

Wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

---

1 ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.
2 ĠU L 306, 23.11.2011, p. 25.

(1) Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[3], li stabbilixxa l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, daħal fis-seħħ fid-19 ta' Frar 2021. Il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza tipprovdi sostenn finanzjarju għall-implimentazzjoni ta' riformi u investiment, li jinvolvi impuls fiskali ffinanzjat mill-Unjoni. Hija tikkontribwixxi għall-irkupru ekonomiku u għall-implimentazzjoni ta' riformi u investiment sostenibbli u li jsaħħu t-tkabbir, b'mod partikolari għall-promozzjoni tat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, filwaqt li ssaħħaħ ir-reżiljenza u t-tkabbir potenzjali tal-ekonomiji tal-Istati Membri. Tgħin ukoll biex jissaħħu l-finanzi pubbliċi sostenibbli u biex tingħata spinta lit-tkabbir u l-ħolqien tal-impjiegi fuq perjodu medju u twil. Il-kontribuzzjoni finanzjarja massima għal kull Stat Membru taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza ser tiġi aġġornata f'Ġunju 2022, f'konformità mal-Artikolu 11(2) tar-Regolament (UE) 2021/241.

3 Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (ĠU L 57, 18.2.2021, p. 17).

(2) Fl-24 ta’ Novembru 2021, il-Kummissjoni adottat l-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli, li ta bidu għas-Semestru Ewropew tal-2022 għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika. Dan ikkunsidra kif dovut l-Impenn Soċjali ta’ Porto ffirmat fis-7 ta' Mejju 2021 biex ikompli jiġi implimentat il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali pproklamat mill-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni fis-17 ta' Novembru 2017. Il-Kunsill Ewropew approva l-prijoritajiet tal-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli tal-2022 fil-25 ta’ Marzu 2022. Fl-24 ta’ Novembru 2021, fuq il-bażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, il-Kummissjoni adottat ukoll ir-Rapport dwar il-Mekkaniżmu ta’ Twissija, fejn Ċipru kien identifikat bħala wieħed mill-Istati Membri li dwaru kien hemm il-ħtieġa ta’ analiżi fil-fond. Fl-istess data, il-Kummissjoni adottat ukoll rakkomandazzjoni għal rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro, u proposta għar-Rapport Konġunt dwar l-Impjiegi tal-2022, li janalizza l-implimentazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Impjiegi u l-prinċipji tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali. Il-Kunsill adotta r-Rakkomandazzjoni dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro[4] ("Rakkomandazzjoni tal-2022 dwar iż-żona tal-euro") fil-5 ta' April 2022 u r-Rapport Konġunt dwar l-Impjiegi fl-14 ta' Marzu 2022.

[4] Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-5 ta' April 2022 dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro (ĠU C 153, 7.4.2022, p. 1).

(3) L-invażjoni tal-Ukrajna mir-Russja, wara l-pandemija globali, biddlet b'mod sinifikanti l-kuntest ġeopolitiku u ekonomiku. L-impatt tal-invażjoni fuq l-ekonomiji tal-Istati Membri nħass permezz, fost l-oħrajn, ta' prezzijiet ogħla tal-enerġija, tal-ikel u ta' materja prima, u prospetti ta' tkabbir aktar dgħajfa. Il-prezzijiet ogħla tal-enerġija huma partikolarment ta' piż kbir fuq l-unitajiet domestiċi l-aktar vulnerabbli li qed jesperjenzaw jew jinsabu f'riskju ta' faqar enerġetiku kif ukoll fuq il-kumpaniji l-aktar vulnerabbli għaż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija. L-Unjoni qed tara wkoll influss bla preċedent ta' nies li qed jaħarbu mill-Ukrajna. L-effetti ekonomiċi li rriżultaw mill-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kellhom impatt asimmetriku fuq l-Istati Membri. F'dan il-kuntest, fl-4 ta' Marzu 2022, id-Direttiva tal-Kunsill 2001/55/KE[5] ġiet attivata għall-ewwel darba mid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/382[6], u tat lill-persuni spostati mill-Ukrajna d-dritt li jibqgħu legalment fl-Unjoni, kif ukoll aċċess għall-edukazzjoni u t-taħriġ, is-suq tax-xogħol, il-kura tas-saħħa, l-akkomodazzjoni u l-assistenza soċjali.

---

5 Id-Direttiva tal-Kunsill 2001/55/KE tal-20 ta' Lulju 2001 dwar l-istandards minimi sabiex tingħata protezzjoni temporanja fl-eventwalità ta' influss bil-massa ta' persuni spostati u dwar il-miżuri li jippromwovu bilanċ fl-isforzi bejn l-Istati Membri meta jirċievu dawn il-persuni u li jġorru l-konsegwenzi ta' dawn (ĠU L 212, 7.8.2001, p. 12).

6 Id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/382 tal-4 ta' Marzu 2022 li tistabbilixxi l-eżistenza ta' influss bil-massa ta' persuni spostati mill-Ukrajna skont it-tifsira tal-Artikolu 5 tad-Direttiva 2001/55/KE, u li għandha l-effett li tintroduċi protezzjoni temporanja (ĠU L 71, 4.3.2022, p. 1).

(4) B'kont meħud tas-sitwazzjoni ekonomika u ġeopolitika li qed tinbidel malajr, is-Semestru Ewropew jerġa' jibda l-koordinazzjoni wiesgħa tiegħu tal-politika ekonomika u tal-impjiegi fl-2022, filwaqt li jevolvi f'konformità mar-rekwiżiti ta' implimentazzjoni tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, kif deskritt fl-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli tal-2022. L-implimentazzjoni tal-pjanijiet adottati għall-irkupru u r-reżiljenza hija essenzjali għall-kisba tal-prijoritajiet ta' koordinazzjoni tal-politika bis-Semestru Ewropew, billi l-pjanijiet jindirizzaw ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż rilevanti kollha jew subsett sinifikanti minnhom, maħruġa fiċ-ċikli tas-Semestru Ewropew tal-2019 u l-2020. Ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż tal-2019 u tal-2020 jibqgħu ugwalment rilevanti wkoll għall-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza riveduti, aġġornati jew emendati f'konformità mal-Artikoli 14, 18 u 21 tar-Regolament (UE) 2021/241, flimkien ma' kwalunkwe rakkomandazzjoni oħra speċifika għall-pajjiż maħruġa sad-data tal-preżentazzjoni ta' tali pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza riveduti, aġġornati jew emendati.

(5) Il-klawżola liberatorja ġenerali tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir ilha attiva minn Marzu 2020. Fil-komunikazzjoni tagħha tat-3 ta' Marzu 2021 intitolata "Sena mit-tifqigħa tal-COVID-19: rispons tal-politika fiskali", il-Kummissjoni spjegat il-fehma tagħha li d-deċiżjoni dwar id-diżattivazzjoni jew il-kontinwazzjoni tal-applikazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali jenħtieġ li tittieħed fuq il-bażi ta' valutazzjoni ġenerali tal-istat tal-ekonomija, bil-livell ta' attività ekonomika fl-Unjoni jew fiż-żona tal-euro meta mqabbel mal-livelli ta' qabel il-kriżi (tmiem l-2019) bħala l-kriterju kwantitattiv ewlieni. Aktar inċertezza u r-riskji negattivi qawwija għall-perspettiva ekonomika fil-kuntest tal-gwerra fl-Ewropa, iż-żidiet bla preċedent fil-prezzijiet tal-enerġija u d-disturbi kontinwi fil-katina tal-provvista jiġġustifikaw l-estensjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir sal-2023.

(6) Skont l-approċċ fir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2021[7] li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2021 ta' Ċipru, il-pożizzjoni fiskali ġenerali attwalment titkejjel l-aħjar bħala l-bidla fin-nefqa primarja (netta minn miżuri ta' dħul diskrezzjonarji bl-esklużjoni ta' miżuri temporanji ta' emerġenza relatati mal-kriżi tal-COVID-19) iżda bl-inklużjoni tan-nefqa ffinanzjata minn appoġġ (għotjiet) mhux ripagabbli mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u fondi oħra tal-Unjoni, meta mqabbla mat-tkabbir potenzjali fuq terminu medju[8]. Lil hinn mill-pożizzjoni fiskali ġenerali, sabiex jiġi vvalutat jekk il-politika fiskali nazzjonali hijiex prudenti u jekk il-kompożizzjoni tagħha twassalx għal irkupru sostenibbli konsistenti mat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, tingħata wkoll attenzjoni lill-evoluzzjoni tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata nazzjonalment[9] (netta minn miżuri ta' dħul diskrezzjonarji u bl-esklużjoni tal-miżuri temporanji ta' emerġenza relatati mal-kriżi tal-COVID-19) u l-investiment.

---

7 Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2021 li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2021 ta' Ċipru (ĠU C 304, 29.7.2021, p. 58).

8 L-istimi dwar il-pożizzjoni fiskali u l-komponenti tagħha f'din ir-Rakkomandazzjoni huma stimi tal-Kummissjoni bbażati fuq is-suppożizzjonijiet sottostanti għat-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni. L-istimi tal-Kummissjoni ta' tkabbir potenzjali fuq terminu medju ma jinkludux l-impatt pożittiv tar-riformi li huma parti mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza u li jistgħu jagħtu spinta lit-tkabbir potenzjali.

9 Mhux iffinanzjati taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza jew fondi oħra tal-Unjoni.

(7) Fit-2 ta' Marzu 2022, il-Kummissjoni adottat komunikazzjoni li tipprovdi gwida wiesgħa għall-politika fiskali fl-2023 ("il-gwida fiskali") li għandha l-għan li tappoġġa t-tħejjija tal-Programmi ta’ Stabbiltà u Konverġenza tal-Istati Membri u b’hekk issaħħaħ il-koordinazzjoni ta’ politika. Il-Kummissjoni nnotat li, fuq il-bażi tal-prospettiva makroekonomika tat-tbassir tax-xitwa 2022, it-tranżizzjoni minn pożizzjoni fiskali aggregata ta’ appoġġ fl-2020-2022 għal pożizzjoni fiskali aggregata ġeneralment newtrali, filwaqt li tinsab lesta li tirreaġixxi għas-sitwazzjoni ekonomika li qed tevolvi, tidher xierqa fl-2023. Il-Kummissjoni ħabbret li r-rakkomandazzjonijiet fiskali għall-2023 jenħtieġ li jkomplu jiddifferenzjaw bejn l-Istati Membri kollha u jqisu l-effetti konsegwenzjali possibbli minn pajjiż għal ieħor. Il-Kummissjoni stiednet lill-Istati Membri biex jirriflettu l-gwida fil-Programmi ta’ Stabbiltà u Konverġenza tagħhom. Il-Kummissjoni impenjat ruħha li timmonitorja mill-qrib l-iżviluppi ekonomiċi u taġġusta l-gwida politika tagħha kif meħtieġ u mhux aktar tard mill-pakkett tar-rebbiegħa tas-Semestru Ewropew ta’ lejn l-aħħar ta’ Mejju 2022.

(8) Fir-rigward tal-gwida fiskali, ir-rakkomandazzjonijiet fiskali għall-2023 iqisu l-perspettiva ekonomika li marret għall-agħar, l-inċertezza akbar u aktar riskji negattivi, u l-inflazzjoni ogħla meta mqabbla mat-tbassir tax-xitwa 2022 tal-Kummissjoni. Fl-isfond ta’ dawn il-kunsiderazzjonijiet, ir-rispons fiskali għandu jespandi l-investiment pubbliku għat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali u għas-sigurtà tal-enerġija, u jsostni l-kapaċità tal-akkwist tal-unitajiet domestiċi l-aktar vulnerabbli sabiex jittaffa l-impatt taż-żieda fil-prezz tal-enerġija u jgħin biex jiġu limitati l-pressjonijiet inflazzjonarji mill-effetti sekondarji permezz ta’ miżuri mmirati u temporanji. Il-politika fiskali għandha tibqa' aġli sabiex taġġusta għaċ-ċirkostanzi li qed jevolvu b’mod rapidu, inkluż l-isfidi li jirriżultaw mill-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna fir-rigward tad-difiża u s-sigurtà, u għandha tiddistingwi bejn l-Istati Membri skont is-sitwazzjoni fiskali u ekonomika tagħhom, inkluż fir-rigward tal-esponiment tagħhom għall-kriżi u l-influss ta’ persuni spostati mill-Ukrajna.

(9) Fis-17 ta’ Mejju 2021, Ċipru ppreżenta l-pjan tiegħu għall-irkupru u r-reżiljenza lill-Kummissjoni, f’konformità mal-Artikolu 18(1) tar-Regolament (UE) 2021/241. Skont l-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) 2021/241, il-Kummissjoni vvalutat ir-rilevanza, l-effettività, l-effiċjenza u l-koerenza tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, f’konformità mal-linji gwida tal-valutazzjoni stabbiliti fl-Anness V għal dak ir-Regolament. Fl-20 ta’ Lulju 2021, il-Kunsill adotta d-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tiegħu dwar l-approvazzjoni tal-valutazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza għal Ċipru[10]. Ir-rilaxx tal-pagamenti parzjali jiddependi fuq l-adozzjoni ta' deċiżjoni mill-Kummissjoni, f’konformità mal-Artikolu 24(5) tar-Regolament (UE) 2021/241, li tiddikjara li Ċipru jkun laħaq b’mod sodisfaċenti l-istadji importanti u l-miri rilevanti stabbiliti fid-Deċiżjoni ta’ Implimentazzjoni tal-Kunsill. It-twettiq sodisfaċenti jippresupponi li l-kisba tal-istadji importanti u l-miri preċedenti ma tkunx treġġgħet lura.

(10) Ċipru ppreżenta l-Programm Nazzjonali ta’ Riforma tiegħu tal-2022 fil-5 ta’ Mejju 2022 u l-Programm ta’ Stabbiltà tiegħu tal-2022 fit-2 ta’ Mejju 2022, f’konformità mal-iskadenza stabbilita fl-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 1466/97. Biex jitqiesu l-konnessjonijiet ta’ bejniethom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati flimkien. F’konformità mal-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) 2021/241, il-Programm Nazzjonali ta’ Riforma tal-2022 jirrifletti wkoll ir-rappurtar biannwali ta' Ċipru dwar il-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tiegħu.

[10] ST 10686/2021; ST 10686/2021 ADD 1.

(11) Il-Kummissjoni ppubblikat ir-rapport tal-pajjiż tal-2022 għal Ċipru fit-23 ta' Mejju 2022. Dan ivvaluta l-progress ta' Ċipru fl-indirizzar tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż rilevanti adottati mill-Kunsill fl-2019, l-2020 u l-2021, u ħa kont tal-implimentazzjoni ta' Ċipru tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, li jibni fuq it-tabella ta' valutazzjoni għall-irkupru u r-reżiljenza. Abbażi ta' dik l-analiżi, ir-rapport tal-pajjiż identifika lakuni fir-rigward ta' dawk l-isfidi li mhumiex indirizzati jew li huma indirizzati biss parzjalment mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, kif ukoll sfidi ġodda u emerġenti, inkluż dawk li jirriżultaw mill-invażjoni tal-Ukrajna mir-Russja. Huwa vvaluta wkoll il-progress ta' Ċipru fl-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali u fil-kisba tal-miri ewlenin tal-Unjoni dwar l-impjiegi, il-ħiliet u t-tnaqqis tal-faqar, kif ukoll il-progress fil-kisba tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti.

(12) Il-Kummissjoni wettqet analiżi fil-fond skont l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 għal Ċipru u ppubblikat ir-riżultati tagħha fit-23 ta' Mejju 2022. Il-Kummissjoni kkonkludiet li Ċipru qed Jesperjenza żbilanċi makroekonomiċi eċċessivi. B'mod partikolari, id-defiċit kbir fil-kont kurrenti ddeterjora b'mod sinifikanti matul il-kriżi tal-COVID-19 li poġġa piż addizzjonali fuq id-dejn estern, pubbliku u privat diġà għoli, filwaqt li s-self improduttiv fis-settur finanzjarju għadu għoli, minkejja tnaqqis sinifikanti.

(13) Fir-Rakkomandazzjoni tiegħu tal-20 ta' Lulju 2020[11], il-Kunsill irrakkomanda lil Ċipru biex fl-2020 u fl-2021 jieħu l-miżuri kollha neċessarji, f'konformità mal-klawżola liberatorja ġenerali, biex jindirizza b'mod effettiv il-pandemija tal-COVID-19, isostni l-ekonomija u jappoġġa l-irkupru li jirriżulta. Lil Ċipru rrakkomandalu wkoll biex, meta l-kundizzjonijiet ekonomiċi jippermettu, isegwi politiki fiskali mmirati biex jinkisbu pożizzjonijiet fiskali prudenti fit-terminu medju u biex jiżgura s-sostenibbiltà tad-dejn, filwaqt li jsaħħaħ l-investiment. Fl-2021, skont data vvalidata mill-Eurostat, id-defiċit tal-gvern estiż ta' Ċipru naqas minn 5,8 % tal-PDG fl-2020 għal 1,7 %. Ir-rispons tal-politika fiskali minn Ċipru appoġġa l-irkupru ekonomiku fl-2021, filwaqt li l-miżuri temporanji ta' emerġenza naqsu minn 3,6 % tal-PDG fl-2020 għal 3,0 % fl-2021. Il-miżuri li ħa Ċipru fl-2021 kienu konformi mar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Lulju 2020. Il-miżuri baġitarji diskrezzjonarji adottati mill-gvern fl-2020 u l-2021 kienu temporanji jew akkumpanjati minn miżuri kompensatorji. Skont data vvalidata mill-Eurostat, id-dejn tal-gvern estiż naqas minn 115,0 % tal-PDG fl-2020 għal 103,6 % tal-PDG fl-2021.

---

11 Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Lulju 2020 dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma ta' Ċipru tal-2020 u li tagħti l-opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà ta' Ċipru tal-2020 (ĠU C 282, 26.8.2020, p. 82).

(14) Ix-xenarju makroekonomiku li jirfed dawn il-proġettazzjonijiet baġitarji fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022 huwa realistiku. Il-gvern jipproġetta li l-PDG reali jikber bi 2,7 % fl-2022 u 3,8 % fl-2023. B'paragun ma' dan, it-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni jipproġetta tkabbir tal-PDG reali aktar baxx ta' 2,3 % fl-2022 u 3,5 % fl-2023, prinċipalment minħabba domanda esterna aktar dgħajfa mistennija fit-tbassir tal-Kummissjoni, u b'hekk kontribuzzjoni negattiva tal-esportazzjonijiet netti meta mqabbla ma' waħda baxxa fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022. Fil-Programm ta' Stabbiltà tiegħu tal-2022, il-gvern jistenna li Ċipru jilħaq pożizzjoni baġitarja bbilanċjata fl-2022 u surplus baġitarju ta' 0,4 % tal-PDG fl-2023. It-titjib fl-2022 jirrifletti prinċipalment it-tneħħija tal-biċċa l-kbira tal-miżuri ta' emerġenza. Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2022, il-proporzjon tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG huwa mistenni li jonqos għal 93,9 % fl-2022 u għal 88,2 % fl-2023. Fuq il-bażi ta' miżuri ta' politika magħrufa fid-data tal-għeluq tat-tbassir, it-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni jipproġetta defiċit tal-gvern għall-2022 u l-2023 ta' 0,3 % tal-PDG u 0,2 % rispettivament. Dan huwa aktar baxx mill-bilanċi pproġettati fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022, prinċipalment minħabba proġettazzjonijiet aktar konservattivi tad-dħul mit-taxxa fit-tbassir tal-Kummissjoni. It-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni jipproġetta proporzjon ġeneralment simili tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG, ta' 93,9 % fl-2022 u 88,8 % fl-2023. Skont it-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni, l-istima attwali tat-tkabbir tal-output potenzjali fuq perjodu medju (medja ta' 10 snin) hija ta' 2,6 %. Madankollu, dik l-istima ma tinkludix l-impatt tar-riformi li huma parti mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza u jistgħu jagħtu spinta lit-tkabbir potenzjali ta' Ċipru.

(15) Fl-2022, il-gvern neħħa gradwalment il-maġġoranza tal-miżuri meħuda b'rispons għall-kriżi tal-COVID-19, b'tali mod li l-miżuri temporanji ta' emerġenza huma pproġettati li jonqsu minn 3,0 % tal-PDG fl-2021 għal 0,4 % fl-2022. Id-defiċit tal-gvern huwa affettwat mill-miżuri adottati biex jikkumbattu l-impatt ekonomiku u soċjali taż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija, li fit-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni huma stmati għal 0,2 % tal-PDG fl-2022 u huma mistennija li jitneħħew gradwalment fl-2023[12]. Dawk il-miżuri jikkonsistu prinċipalment fi trasferimenti soċjali lejn unitajiet domestiċi ifqar, tnaqqis fit-taxxi indiretti fuq il-konsum tal-enerġija u limiti fuq il-prezzijiet fuq il-livell tal-konsumaturi u tal-operaturi. Dawk il-miżuri tħabbru bħala temporanji. Madankollu, f'każ li l-prezzijiet tal-enerġija jibqgħu għoljin fl-2023, xi wħud minn dawk il-miżuri jistgħu jitkomplew. Xi wħud minn dawk il-miżuri mhumiex immirati, b'mod partikolari t-tnaqqis tar-rata tat-taxxa għall-kontijiet tal-elettriku tal-unitajiet domestiċi, it-tnaqqis fil-prezz tat-tariffi tal-konsumatur u t-tnaqqis tad-dazji tas-sisa fuq il-petroleum. Id-defiċit tal-gvern huwa affettwat ukoll mill-ispiża biex tiġi offruta protezzjoni temporanja lill-persuni spostati mill-Ukrajna, li fit-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni hija pproġettata li tkun 0,1 % tal-PDG fl-2022 u 0,2 % fl-2023[13].

---

12 Iċ-ċifri jirrappreżentaw il-livell tal-kostijiet baġitarji annwali ta' dawk il-miżuri meħuda mill-ħarifa tal-2021, inkluż id-dħul u n-nefqa kurrenti kif ukoll – fejn rilevanti – il-miżuri tan-nefqa kapitali.

13 Huwa maħsub li l-għadd totali ta' persuni spostati mill-Ukrajna lejn l-Unjoni ser jilħaq gradwalment is-6 miljun sa tmiem l-2022, u d-distribuzzjoni ġeografika tagħhom hija stmata fuq il-bażi tad-daqs tad-dijaspora eżistenti, il-popolazzjoni relattiva tal-Istat Membru riċeventi, u d-distribuzzjoni reali ta' persuni spostati mill-Ukrajna madwar l-Unjoni f'Marzu 2022. Għall-ispejjeż baġitarji għal kull persuna, l-istimi huma bbażati fuq il-mudell ta' mikrosimulazzjoni tal-Euromod taċ-Ċentru Konġunt tar-Riċerka tal-Kummissjoni, filwaqt li jitqiesu kemm it-trasferimenti ta' flus kontanti li n-nies jistgħu jkunu eliġibbli għalihom kif ukoll il-benefiċċji in natura bħall-edukazzjoni u l-kura tas-saħħa.

(16) Fir-Rakkomandazzjoni tiegħu tat-18 ta' Ġunju 2021, il-Kunsill irrakkomanda li fl-2022 Ċipru jżomm pożizzjoni fiskali ta' appoġġ, inkluż mill-impuls ipprovdut mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, u jippreserva l-investiment iffinanzjat fil-livell nazzjonali. Il-Kunsill irrakkomanda wkoll lil Ċipru biex, meta l-kondizzjonijiet ekonomiċi jippermettu, isegwi politiki fiskali li jkollhom l-għan li jiksbu pożizzjonijiet fiskali prudenti fuq terminu medju u li jiggarantixxi s-sostenibbiltà fiskali fuq terminu medju, u fl-istess ħin, isaħħaħ l-investiment biex isaħħaħ il-potenzjal ta' tkabbir.

(17) Fl-2022, skont it-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni u inkluża l-informazzjoni inkorporata fil-Programm ta' Stabbiltà ta' Ċipru tal-2022, il-pożizzjoni fiskali hija pproġettata li tkun restrittiva, b'+0,9 % tal-PDG, filwaqt li l-Kunsill irrakkomanda pożizzjoni fiskali ta' appoġġ[14]. Ċipru qed jippjana li jipprovdi appoġġ kontinwu għall-irkupru billi tagħmel użu mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza biex jiffinanzja investiment addizzjonali kif rakkomandat mill-Kunsill. Il-kontribuzzjoni pożittiva lejn l-attività ekonomika tan-nefqa ffinanzjata mill-għotjiet taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u fondi oħra tal-Unjoni hija pproġettata li tiżdied b'0,7 punti perċentwali tal-PDG, imqabbel mal-2021. L-investiment iffinanzjat f'livell nazzjonali huwa pproġettat li jipprovdi kontribuzzjoni restrittiva ta' 0,6 punt perċentwali fl-2022[15]. Għalhekk, Ċipru ma jippjanax li jippreserva l-investiment iffinanzjat fil-livell nazzjonali. Fl-istess waqt, it-tkabbir fin-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata fuq livell nazzjonali (nett minn miżuri ġodda ta' dħul) fl-2022 huwa pproġettat li jipprovdi kontribuzzjoni ta' 1,1 punti perċentwali għall-pożizzjoni fiskali ġenerali. Dan jinkludi l-impatt addizzjonali tal-miżuri biex jiġi indirizzat l-impatt ekonomiku u soċjali taż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija (0,1 % tal-PDG) kif ukoll l-ispejjeż biex tiġi offruta protezzjoni temporanja lill-persuni spostati mill-Ukrajna (0,1 % tal-PDG).

---

14 Sinjal pożittiv tal-indikatur jikkorrispondi għal nuqqas tat-tkabbir fin-nefqa primarja meta mqabbel mat-tkabbir ekonomiku fit-terminu medju, li jindika politika fiskali restrittiva.

15 Nefqa kapitali oħra ffinanzjata fuq livell nazzjonali hija pproġettata li tipprovdi kontribuzzjoni newtrali ta' 0,0 punt perċentwali tal-PDG.

(18) Fl-2023, il-pożizzjoni fiskali hija pproġettata fit-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni għal +0,1 % tal-PDG fuq suppożizzjoni ta' ebda bidla fil-politika[16]. Ċipru huwa pproġettat li jkompli juża l-għotjiet taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza fl-2023 biex jiffinanzja investiment addizzjonali b'appoġġ għall-irkupru. Il-kontribuzzjoni pożittiva lejn l-attività ekonomika tan-nefqa ffinanzjata mill-għotjiet taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u fondi oħra tal-Unjoni hija pproġettata li tiżdied b'0,3 punti perċentwali tal-PDG, imqabbel mal-2022. L-investiment iffinanzjat f'livell nazzjonali huwa pproġettat li jipprovdi kontribuzzjoni restrittiva għall-pożizzjoni fiskali ta' 0,1 punt perċentwali fl-2023[17]. Fl-istess waqt, it-tkabbir fin-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata fuq livell nazzjonali (nett minn miżuri ġodda ta' dħul) fl-2023 huwa pproġettat li jipprovdi kontribuzzjoni ġeneralment newtrali ta' 0,1 punt perċentwali għall-pożizzjoni fiskali ġenerali. Dan jinkludi l-impatt mit-tneħħija gradwali tal-miżuri li jindirizzaw iż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija (0,2 % tal-PDG) u spejjeż addizzjonali biex tiġi offruta protezzjoni temporanja lill-persuni spostati mill-Ukrajna (0,1 % tal-PDG).

(19) Fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022, is-surplus tal-gvern estiż huwa mistenni li jiżdied gradwalment għal 1,5 % tal-PDG fl-2024 u għal 1,7 % sal-2025. Għalhekk, id-defiċit tal-gvern estiż huwa ppjanat li jibqa' taħt it-3 % tal-PDG fi ħdan l-orizzont tal-Programm. Dawn il-projezzjonijiet jassumu li ċerta nefqa pubblika, b'mod partikolari s-sussidji, ser tonqos, u li t-tkabbir ta' oħrajn, inkluż il-konsum intermedju u t-trasferimenti soċjali in natura, ser ikun limitat. Wara l-quċċata fl-2022, huwa previst ukoll tnaqqis fl-investimenti pubbliċi bħala perċentwal tal-PDG. Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2022, il-proporzjon tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG huwa mistenni li jonqos sal-2025, speċifikament bi tnaqqis għal 81 % fl-2024, u tnaqqis għal 76,7 % fl-2025. Skont l-analiżi tal-Kummissjoni, jidher li hemm riskji medji fuq perjodu medju ta' żmien fejn tidħol is-sostenibbiltà tad-dejn.

16 Sinjal negattiv tal-indikatur jikkorrispondi għal eċċess tat-tkabbir fin-nefqa primarja meta mqabbel mat-tkabbir ekonomiku fit-terminu medju, li jindika politika fiskali espansjonarja.

17 Nefqa kapitali oħra ffinanzjata nazzjonalment hija pproġettata li tipprovdi kontribuzzjoni restrittiva ta' 0,2 punt perċentwali tal-PDG.

(20) F’konformità mal-Artikolu 19(3), punt (b), tar-Regolament (UE) 2021/241 u l-kriterju 2.2 tal-Anness V għal dak ir-Regolament, il-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza jinkludi sett estensiv ta’ riformi u investimenti li jsaħħu lil xulxin bi skeda ta’ żmien indikattiva għall-implimentazzjoni li għandha titlesta sal-31 ta’ Awwissu 2026. Dawn jgħinu biex jiġu indirizzati l-isfidi ekonomiċi u soċjali kollha jew subsett sinifikanti minnhom deskritti fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż indirizzati lil Ċipru mill-Kunsill fis-Semestru Ewropew fl-2019 u l-2020, flimkien ma’ kwalunkwe rakkomandazzjoni speċifika għall-pajjiż maħruġa sad-data tal-adozzjoni ta’ pjan għall-irkupru u r-reżiljenza. B’mod partikolari, dawn jirrigwardaw il-finanzi pubbliċi u l-kura tas-saħħa, is-suq tax-xogħol u l-politika soċjali, l-edukazzjoni u l-ħiliet, l-investiment pubbliku u privat u t-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, kif ukoll ir-riformi strutturali biex jittejjeb il-funzjonament tas-settur pubbliku, tiġi miġġielda l-korruzzjoni u jiġi ffaċilitat it-tnaqqis tas-self improduttiv fis-settur bankarju.

(21) L-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza ta’ Ċipru hija mistennija tikkontribwixxi biex isir aktar progress fit-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali. Il-miżuri li jappoġġaw l-objettivi klimatiċi f'Ċipru jammontaw għal 41 % tal-allokazzjoni totali tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, filwaqt li l-miżuri li jappoġġaw l-objettivi diġitali jammontaw għal 23 % tal-allokazzjoni totali tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza. L-implimentazzjoni sħiħa tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, f’konformità mal-istadji importanti u l-miri rilevanti, ser tgħin lil Ċipru jirkupra malajr mill-konsegwenzi tal-kriżi tal-COVID-19, filwaqt li jsaħħaħ ir-reżiljenza tiegħu. L-involviment sistematiku tas-sħab soċjali u ta’ partijiet ikkonċernati rilevanti oħra jibqa’ importanti għall-implimentazzjoni b’suċċess tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, kif ukoll ta’ politiki ekonomiċi u tal-impjiegi oħra li jmorru lil hinn mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, biex tiġi żgurata sjieda wiesgħa tal-aġenda ta’ politika ġenerali.

(22) Ċipru ppreżenta l-Ftehim ta' Sħubija, previst fir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[18], u l-programmi l-oħra tal-politika ta' koeżjoni fit-30 ta' Diċembru 2021. F'konformità mar-Regolament (UE) 2021/1060, Ċipru għandu jqis ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi rilevanti fl-ipprogrammar tal-fondi tal-politika ta' koeżjoni 2021–2027. Dan huwa prerekwiżit għat-titjib tal-effettività u l-massimizzazzjoni tal-valur miżjud tal-appoġġ finanzjarju li għandu jiġi riċevut mill-fondi tal-politika ta' koeżjoni, filwaqt li jiġu promossi l-koordinazzjoni, il-komplementarjetà u l-koerenza bejn dawk il-fondi tal-politika ta' koeżjoni u strumenti u fondi oħra tal-Unjoni. L-implimentazzjoni b'suċċess tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u l-programmi tal-politika ta' koeżjoni tiddependi wkoll mit-tneħħija ta' ostakli għall-investiment biex jiġu appoġġati t-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali u l-iżvilupp territorjali bbilanċjat.

18 Ir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jistipula dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura u r-regoli finanzjarji għalihom u għall-Fond għall-Ażil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni, il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Istrument għall-Appoġġ Finanzjarju għall-Ġestjoni tal-Fruntieri u l-Politika dwar il-Viżi (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 159).

(23) Lil hinn mill-isfidi ekonomiċi u soċjali indirizzati mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, Ċipru qed jiffaċċa sfida addizzjonali relatata mal-governanza ta' entitajiet tal-Istat (SOEs). Is-sistema ta' governanza turi lakuni fir-rigward tal-istandards internazzjonali (eż., il-linji gwida dwar il-governanza korporattiva tal-SOEs tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi u s-Sett ta' Għodod tal-Bank Dinji għall-Governanza Korporattiva tal-SOEs), li huma ta' piż fuq il-produttività u l-ambjent tan-negozju ta' Ċipru. B'mod partikolari, aktar trasparenza u obbligu ta' rendikont ogħla għall-prestazzjoni finanzjarja u l-objettivi pubbliċi jżidu l-effiċjenza u l-effettività tal-SOEs. Bl-istess mod l-implimentazzjoni tal-aħjar prattiki bħall-proċess ibbażat fuq il-mertu u trasparenti għan-nomini għall-korpi ta' ġestjoni tal-SOEs u ċ-ċaqliq tal-funzjoni tas-sjieda tal-SOEs mill-ministeri kompetenti orjentati lejn il-politika għal korp ċentrali ddedikat. Il-ftuħ ta' swieq kummerċjalment vijabbli fejn l-SOEs bħalissa għandhom pożizzjoni dominanti (eż. fis-suq tal-enerġija) jagħmel dawn is-swieq aktar effiċjenti, jaċċellera t-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, u jgħin fid-diversifikazzjoni tal-ekonomija. It-teħid ta' azzjoni dwar l-SOEs jagħmel il-governanza f'Ċipru aktar effettiva u s-suq għan-negozji lokali u barranin aktar ġust u trasparenti. Dan huwa konformi mal-objettivi tal-istrateġija fit-tul għal Ċipru u l-pjan ta' azzjoni li fuqu hija bbażata (taħt il-qasam ta' inizjattiva "Immodernizza l-intrapriżi tal-istat u oħloq l-inċentivi t-tajba għall-innovazzjoni u l-effiċjenza"). Il-politiki mmirati lejn it-titjib tal-governanza tal-SOEs jistgħu jwasslu għal tnaqqis fid-dejn tal-gvern, billi governanza aħjar tal-SOEs żżid l-effiċjenza tas-settur pubbliku. Jista' jgħin ukoll biex ittejjeb l-ambjent tan-negozju u biex iżid it-tkabbir potenzjali.

(24) Bi tweġiba għall-mandat tal-Kapijiet ta' Stat jew ta' Gvern tal-Unjoni, stabbilit fid-Dikjarazzjoni ta' Versailles, il-proposta tal-Kummissjoni għal pjan REPowerEU għandu l-għan li jelimina gradwalment id-dipendenza tal-Unjoni fuq l-importazzjonijiet tal-fjuwils fossili mir-Russja malajr kemm jista' jkun. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni biħsiebha tidentifika l-aktar proġetti, investimenti u riformi xierqa fil-livell nazzjonali, reġjonali u tal-Unjoni fi djalogu mal-Istati Membri. Dawn il-miżuri għandhom l-għan li jnaqqsu d-dipendenza ġenerali fuq il-fjuwils fossili u jċaqalqu l-importazzjonijiet tal-fjuwils fossili lil hinn mir-Russja.

(25) Il-potenzjal sħiħ tas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli f'Ċipru jista' jkompli jiġi sfruttat u aċċellerat, b'mod partikolari billi jiġu ssimplifikati aktar il-proċeduri tal-permessi u jsir aktar investiment fil-faċilitajiet solari. Ċipru bħalissa ma juża l-ebda gass, għalkemm iż-żejt jirrappreżenta 85,6 % tat-taħlita tal-enerġija. Minħabba l-prezzijiet tal-enerġija li jvarjaw ħafna fis-swieq globali, huwa kruċjali għas-sostenibbiltà tal-ekonomija Ċiprijotta li tnaqqas id-dipendenza qawwija tagħha fuq iż-żejt. Il-provvista taż-żejt tiddependi għalkollox fuq l-importazzjonijiet, iżda billi dawn jammontaw biss għal 1 %, l-importazzjonijiet taż-żejt mir-Russja huma ferm taħt il-medja tal-UE ta' 23 %[19]. Biex jiddiversifika l-provvisti tal-enerġija u jnaqqas id-dipendenza fuq l-importazzjoni, Ċipru jibbenefika mill-aċċellerazzjoni tal-iżvilupp tal-infrastruttura tal-importazzjoni tal-gass, li tista' tkun kompatibbli mal-idroġenu fil-futur, l-interkonnessjoni tal-gass, li ser tkun ukoll lesta għall-idroġenu fil-futur, u l-interkonnessjonijiet tal-elettriku biex tiġi ffaċilitata l-espansjoni tas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli. Barra minn hekk, iż-żoni tal-gass offshore skoperti reċentement joffru opportunità sinifikanti għal Ċipru biex ikompli jibni l-indipendenza enerġetika tiegħu b'mod parallel mal-isforzi tiegħu biex jaċċellera l-miżuri li jikkonċernaw l-enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza enerġetika. Huwa rrakkomandat li investimenti ġodda fl-infrastruttura u fin-networks relatati mal-gass ikunu validi għall-futur jekk ikun possibbli, sabiex tiġi ffaċilitata s-sostenibbiltà fit-tul tagħhom permezz ta' adattament futur għal fjuwils sostenibbli. Barra minn hekk, il-politiki dwar l-effiċjenza enerġetika jistgħu jiġu estiżi u aċċellerati, inkluż fit-trasport. Il-miżuri tal-effiċjenza enerġetika huma wkoll mistennija li jgħinu biex jiġi indirizzat il-faqar enerġetiku esperjenzat minn sehem kbir tal-popolazzjoni (20,9 %), inkluż bl-użu tal-fondi tal-politika ta' koeżjoni kif xieraq. Biex Ċipru jkun konformi mal-objettivi "Lesti għall-mira ta' 55 %", ser tkun meħtieġa żieda ulterjuri fl-ambizzjoni fir-rigward tat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra kif ukoll żieda fl-enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza enerġetika.

[19] Eurostat (2020), is-sehem tal-importazzjonijiet Russi fuq l-importazzjonijiet totali ta' gass naturali, żejt u faħam iebes. Għall-medja tal-EU27, l-importazzjonijiet totali huma bbażati fuq importazzjonijiet barra l-EU27. Għal Ċipru, l-importazzjonijiet totali jinkludu l-kummerċ intra-UE. Iż-żejt jinkludi ż-żejt mhux raffinat u l-prodotti taż-żejt raffinat.

(26) Filwaqt li l-aċċellerazzjoni tat-tranżizzjoni lejn newtralità klimatika lil hinn mill-fjuwils fossili ser toħloq spejjeż ta' aġġustament sinifikanti f'diversi setturi, Ċipru jista' juża l-Mekkaniżmu għal Tranżizzjoni Ġusta fil-kuntest tal-politika ta' koeżjoni biex itaffi l-impatt soċjoekonomiku tat-tranżizzjoni fir-reġjuni l-aktar milquta. Barra minn hekk, Ċipru jista' jagħmel użu mill-Fond Soċjali Ewropew Plus, stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/1057 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[20], biex itejjeb l-opportunitajiet ta' impjieg u jsaħħaħ il-koeżjoni soċjali.

(27) Fid-dawl tal-valutazzjoni tal-Kummissjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Stabbiltà tal-2022 u l-opinjoni tiegħu[21] hija riflessa fir-rakkomandazzjoni (1).

(28) Fid-dawl tal-interkonnessjonijiet mill-qrib bejn l-ekonomiji tal-Istati Membri taż-Żona tal-Euro u l-kontribut kollettiv tagħhom għall-funzjonament tal-unjoni ekonomika u monetarja, il-Kunsill irrakkomanda li l-Istati Membri taż-żona tal-euro jieħdu azzjoni, inkluż permezz tal-pjanijiet tagħhom għall-irkupru u r-reżiljenza, biex jimplimentaw ir-rakkomandazzjonijiet stabbiliti fir-Rakkomandazzjoni tal-2022 dwar iż-żona tal-euro. Għal Ċipru, dan huwa rifless b'mod partikolari fir-rakkomandazzjonijiet (1) u (2).

---

20 Ir-Regolament (UE) 2021/1057 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+) u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 1296/2013 (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 21).

21 Skont l-Artikolu 5(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97.

(29) Fid-dawl tal-analiżi fil-fond u l-valutazzjoni tal-Kummissjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2022 u l-Programm ta' Stabbiltà tal-2022. Ir-rakkomandazzjonijiet tiegħu skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 huma riflessi fir-rakkomandazzjonijiet (1), (2), (3) u (4). Ir-rakkomandazzjonijiet (1) u (2) jikkontribwixxu wkoll għall-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjoni tal-2022 dwar iż-żona tal-euro, b'mod partikolari l-ewwel u r-raba' rakkomandazzjonijiet dwar iż-żona tal-euro. Il-politiki fiskali msemmija fir-rakkomandazzjoni (1) jgħinu biex jiġu indirizzati, fost oħrajn, l-iżbilanċi marbuta mad-dejn għoli tal-gvern. Il-politiki msemmija fir-rakkomandazzjoni (2) jgħinu biex jiġu indirizzati, fost oħrajn, l-iżbilanċi marbuta ma' dejn privat għoli, billi jillimitaw is-self eċċessiv tas-settur privat. Huma jindirizzaw ukoll l-iżbilanċi marbuta mad-dejn għoli tal-gvern u d-defiċit fil-kont kurrenti, billi jiddiversifikaw l-ekonomija, kif ukoll l-iżbilanċi marbuta mal-istokk għoli ta' self improduttiv. Il-politiki msemmija fir-rakkomandazzjoni (3) jgħinu biex jindirizzaw, fost oħrajn, l-iżbilanċi marbuta ma' dejn għoli tal-gvern, billi jżidu l-effiċjenza tal-gvern u t-tkabbir fit-tul, u l-iżbilanċi marbuta mad-dejn privat u estern, billi jżidu t-tkabbir fit-tul. Il-politiki msemmija fir-rakkomandazzjoni (4) jgħinu biex jiġu indirizzati, fost oħrajn, l-iżbilanċi marbuta ma' dejn estern għoli fit-tul,

B'DAN JIRRAKKOMANDA li Ċipru jieħu azzjoni fl-2022 u fl-2023 biex:

1. Fl-2023, jiżgura li t-tkabbir tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata nazzjonalment ikun konformi ma' pożizzjoni politika ġeneralment newtrali, filwaqt li jqis l-appoġġ temporanju u mmirat kontinwu għall-unitajiet domestiċi u d-ditti l-aktar vulnerabbli għaż-żidiet fil-prezzijiet tal-enerġija u għan-nies li jaħarbu mill-Ukrajna. Ikun lest li jaġġusta l-infiq attwali għas-sitwazzjoni li qed tevolvi. Jespandi l-investiment pubbliku għat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, u għas-sigurtà tal-enerġija billi jqis l-inizjattiva RePowerEU, inkluż billi jagħmel użu mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u fondi oħra tal-Unjoni. Għall-perjodu ta' wara l-2023, isegwi politika fiskali mmirata lejn il-kisba ta' pożizzjonijiet fiskali prudenti fuq perjodu ta' żmien medju.

2. Jipproċedi bl-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tiegħu, f'konformità mal-istadji importanti u l-miri inklużi fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill tat-28 ta' Lulju 2021. Jiffinalizza malajr in-negozjati mal-Kummissjoni dwar id-dokumenti ta' programmar tal-politika ta' koeżjoni 2021–2027 bil-ħsieb li jibda l-implimentazzjoni tagħhom.

3. Jieħu miżuri biex itejjeb il-governanza tal-entitajiet tal-Istat f'konformità mal-istandards internazzjonali.

4. Inaqqas id-dipendenza ġenerali fuq il-fjuwils fossili u jiddiversifika ulterjorment il-provvista tal-enerġija. Jaċċellera l-użu ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli, b'mod partikolari billi jissimplifika aktar il-proċeduri tal-permessi u jespandi l-fotovoltajċi. Jiżviluppa interkonnessjonijiet tal-enerġija ma' pajjiżi ġirien, filwaqt li jestendi u jaċċellera l-miżuri tal-effiċjenza enerġetika, inkluż fis-settur tat-trasport.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Kunsill

Il-President